

**Program realizacji zadań
w zakresie bieżącego funkcjonowania i rozwoju
Centrum Kultury Białoruskiej w Białymstoku**

1. Aktualna sytuacja CKB

Dzięki wieloletnim staraniom społeczności białoruskiej mniejszości narodowej, Sejmik Województwa Podlaskiego Uchwałą Nr LVIII/888/2023 z dnia 27 listopada 2023 r. powołał Centrum Kultury Białoruskiej w Białymstoku, nadając jej równocześnie statut. Na mocy tej uchwały, nowo utworzona instytucja rozpoczęła działalność z dniem 1 stycznia 2024 r. Centrum Kultury Białoruskiej w Białymstoku (dalej CKB) zostało wpisane 2 stycznia 2024 r. do rejestru wojewódzkich samorządowych instytucji kultury prowadzonego przez Województwo Podlaskie pod pozycją 12.

Instytucja otrzymała siedzibę w jednym z budynków administracyjnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego przy ul. Jana Kilińskiego 16, gdzie wynajmuje sześć pomieszczeń na 2 piętrze o łącznej powierzchni prawie 97 m². Są to pomieszczenia wyłącznie biurowe, w których nie ma możliwości prowadzenia działalności kulturalnej. W tymże budynku znajdują się dwie sale konferencyjne, z których może korzystać CKB, ale jedynie w dni robocze w godz. 7.30-18.30. W związku z tym, ich przydatność do prowadzenia przez CKB działalności jest niewielka i ogranicza się do organizacji spotkań, konferencji itp.

Docelową siedzibą CKB będzie budynek byłej szkoły medycznej przy ul. Tadeusza Czackiego 8. W budżecie Województwa Podlaskiego na 2024 r. zapisano kwotę 1 500 000 zł na remont i dostosowanie tego budynku na potrzeby instytucji kultury. Sprawy związane z tą inwestycją prowadzi Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego, oczywiście we współpracy z CKB.

W budżecie Województwa Podlaskiego na 2024 r. na działalność CKB przyznano dotację podmiotową w wysokości 1 500 000 zł. W lutym br. budżet CKB zwiększono o dwie dotacje celowe przeznaczone na:

- 150 000,00 złotych na zakup sprzętu komputerowego, oprogramowania komputerowego, drukarek, sprzętu fotograficznego, sprzętu audio, oraz innego sprzętu i wyposażenia niezbędnego do funkcjonowania instytucji;
- 100 000,00 złotych na organizację uroczystego koncertu z okazji Proklamacji Niepodległości Białorusi 25 marca 1918 r.

Tym samym dotacje przyznane na działalność CKB wynosi 1 750 000 zł.

W chwili obecnej w CKB zatrudnionych jest 5 pracowników (łącznie z p.o. dyrektora), w tym dwóch na 0,5 etatu oraz 5 osób na umowach cywilno-prawnych. Jest to minimalna liczba pracowników, która zapewnia funkcjonowanie instytucji w pierwszym kwartale działalności.

W pierwszych trzech miesiącach działalności CKB zrealizowała bądź realizuje następujące przedsięwzięcia o różnym charakterze i skali, ale podkreślające wielowymiarowość funkcjonowania białoruskiej kultury, są to:

- współrealizacja z Fundacją „Tutaka” w lutym br. konkursu recytatorskiego z okazji Dnia Języka Ojczystego, w ramach umowy o współorganizacji,
- zakup archiwum etnografa, folklorysty i muzyka Stefana Kopy. To 199 kaset magnetofonowych z kilkuset godzinami archiwalnych nagrań, śpiewów, rozmów, dokumentujących kilkudziesięcioletnią aktywność zmarłego niedawno właściciela i utrwalających białoruskie tradycje śpiewacze na Białostocczyźnie.
- uroczysty koncert z okazji 106. rocznicy Proklamacji Niepodległości Białorusi, obchodzony na całym świecie 25 marca, na pamiątkę uchwalenia „Aktu 25 sakavika” z 1918 r., koncert o wysokiej randze artystycznej i dużym znaczeniu dla środowisk mniejszości i diaspory białoruskiej, w duchu solidarności i jedności. Jest to pierwsze samodzielnie organizowane wydarzenie w historii nowej instytucji kultury.

2. Plan działalności na lata 2024-2030.

Najważniejszym zadaniem Centrum Kultury Białoruskiej jako wojewódzkiej samorządowej instytucji kultury jest realizacja zadań, wymagających długofalowych, wieloletnich i systematycznych działań, których nie mogą realizować białoruskie organizacje pozarządowe, ponieważ ich działalność jest uzależniona od jednorazowych środków pozyskiwanych w drodze konkursów ofert na doraźne zadania. Uniemożliwia to najczęściej realizację projektów przez pełne 12 miesięcy w roku, ani nie daje gwarancji kontynuacji projektu w latach następnych w sposób ciągły. Dodatkowym problemem są kadry organizacji pozarządowych, ponieważ członkowie tych organizacji pracują najczęściej bez żadnego wynagrodzenia, często angażując nie tylko własny czas ale również własne finanse. Taka sytuacja nie daje żadnej gwarancji, że osoby mające potrzebną wiedzę i doświadczenie, będą kontynuować realizację zadań w kolejnych latach.

Lepiej przedstawia się sytuacja w ośrodkach kultury w gminach, zamieszkałych przez białoruską mniejszość narodową. Jednak i one, ze względu na ograniczone finansowanie, mają zbyt małą kadrę oraz niewystarczające środki na prowadzenie szerszej działalności, wymagającej specjalistycznej wiedzy i sprzętu. Doraźne angażowanie się i realizacja pojedynczych projektów przez wojewódzkie czy ogólnopolskie instytucji kultury nie zmienia tej sytuacji.

Tym samym, należy stwierdzić że dotychczasowa sytuacja nie stwarza równych możliwości i nie ułatwia zachowania i rozwijania kultury białoruskiej mniejszości narodowej.

Powołanie profesjonalnej instytucji kultury białoruskiej, jaką jest Centrum Kultury Białoruskiej w Białymstoku, spełniającej zadania takie jak istniejące państwowe i samorządowe podmioty działające na rzecz kultury polskiej finansowane ze środków publicznych, powinno znacząco wpłynąć na polepszenie stanu, rozwój i popularyzację kultury najliczniejszej w regionie mniejszości narodowej. Co dla wielokulturowego regionu jakim jest Podlasie, jest niewątpliwym atutem i stwarza dodatkowe możliwości rozwoju. Centrum Kultury Białoruskiej w Białymstoku będzie spełniać taką rolę.

Głównym celem działalności Centrum Kultury Białoruskiej będzie wielopłaszczyznowa współpraca na zasadzie partnerstwa i porozumienia z białoruskimi organizacjami pozarządowymi i gminnymi ośrodkami kultury, wspieranie organizacyjnie i finansowe realizowanych przez nie zadań i projektów, które mają ważne znaczenie kulturowe. Centrum nie może i nie podejmie żadnych działań, które będą „konkurencją” dla już realizowanych przedsięwzięć kulturalnych.

Centrum Kultury Białoruskiej w Białymstoku to instytucja, która została dopiero utworzona i rok 2024 będzie czasem formowania zespołu, tworzenia pierwszych zasobów instytucji, budowania mocnego fundamentu do rozwoju działalności instytucji w kierunkach, o których mowa w statucie i których dotyczy misja Centrum.

NAJWAŻNIEJSZE KIERUNKI DZIAŁAŃ MERYTORYCZNYCH

Archiwum białoruskie, czyli działania dotyczące historii i tradycji.

Działanie to ma fundamentalne znaczenie dla Białorusinów Podlasia. Centrum Kultury Białoruskiej będzie gromadzić zbiory biblioteczne, etnograficzne, ikonograficzne, dokumenty, pamiątki, wspomnienia i relacje itp., dokumentujące historię i kulturę Białorusinów. Jest to zadanie o tyle istotne, że żadna instytucja kultury w naszym regionie nie gromadzi tego typu zbiorów w sposób programowy i systematyczny.

Zbiory „Archiwum białoruskiego” będą tworzone w drodze zakupów bądź darowizn od twórców kultury i działaczy białoruskich, poprzez zakupy antykwaryczne, aukcyjne jak również od kolekcjonerów.

W lutym br. zakupiono archiwum etnografa, folklorysty, muzyka Stefana Kopy, liczące 199 kaset magnetofonowych z kilkuset godzinami archiwalnych nagrań śpiewów, muzyki i rozmów, dokumentujących białoruskie tradycje śpiewacze i muzyczne na Białostocczyźnie. W chwili obecnej trwają rozmowy z kolekcjonerami w sprawie zakupu dokumentów, fotografii, pocztówek i innych pamiątek związanych z Białorusinami Podlasia.

Zbiory te będą wymagały specjalistycznych badań i opracowania przez etnografów, muzykologów, historyków a następnie zostaną udostępniane poprzez internet lub w wydawnictwach drukowanych, a w przyszłości w stałej siedzibie CKB. Niewątpliwie będą one cennym źródłem w realizacji projektów przez organizacje pozarządowe, ośrodki kultury oraz w działalności białoruskich zespołów folklorystycznych i muzycznych.

Białoruskie Towarzystwo Historyczne wyraziło chęć i gotowość przekazania CKB swojej biblioteki, liczącej ponad 5200 książek i ponad 2000 czasopism, na zasadzie księgozbioru wydzielonego. Księgozbiór ten stanie się podstawą zbiorów bibliotecznych CKB.

W ramach tegoż działania, CKB zamierza zorganizować i przeprowadzić „Konkurs na pisanie wspomnień”, plon którego wzbogaci zbiory Archiwum Białoruskiego a najciekawsze z nich zostaną opublikowane drukiem. Niejako przygotowaniem do tego działania, będzie planowany do realizacji jeszcze w tym roku cykl warsztatów z pisania oraz zbierania wspomnień i relacji.

Działania edukacyjne.

Warsztaty, kursy językowe, inicjatywy edukacyjne to kolejne pole działania ważne z perspektywy działalności służącej podtrzymaniu tożsamości Białorusinów. Z tej perspektywy kluczowa będzie obecność CKB w nurcie bieżących spraw dotyczących edukacji. W tym zakresie ważnym elementem misji CKB będzie także spajanie i inspirowanie do działań środowisk i placówek edukacyjnych prowadzonych przez samorządy, będących również ważnymi ośrodkami współpracy. Tym bardziej, że również prowadząc działalność społeczną i kulturalną zajmują się one promocją i rozwojem kultury białoruskiej.

W zakresie inicjatyw własnych CKB planuje uruchomienie stałej grupy warsztatowej, która zaspakajając będzie potrzebę aktywności teatralnej, łącząc to z elementami arteterapii. Badane są także potrzeby w zakresie uruchomienia kursów językowych z priorytetem na kurs języka białoruskiego, nie wykluczając także języka polskiego, jeśli taka potrzeba zaistnieje w środowisku diaspory białoruskiej. Wśród działań warsztatowych znajdują się także spotkania dla dzieci i/lub seniorów. Obie grupy należą do bardzo ważnych w bieżącej działalności CKB.

Jednym z zadań statutowych CKB jest popularyzacja języka białoruskiego. W tym obszarze działalności zawierają się wydarzenia współorganizowane z innymi podmiotami, w tym ze szkołami w których prowadzone jest nauczanie języka białoruskiego. W lutym br. wsparliśmy na zasadzie współorganizacji Fundację „Tutaka” w przeprowadzeniu konkursu recytatorskiego z okazji Dnia Języka Ojczystego. W latach następnych planujemy kontynuację współpracy z Fundacją „Tutaka” w organizacji kolejnych edycji konkursu. Trwają także rozmowy z partnerami o kontynuowaniu inicjatywy zapoczątkowanej w 2023 r. czyli I Międzynarodowego Dnia Białoruskiej Edukacji. Mamy nadzieję, że wiosną 2025 r. odbędzie druga edycja tej bardzo cennej konferencji.

Promocja literatury i działalność wydawnicza.

Ważnym zadaniem CKB jest wspieranie i rozwój środowiska literackiego na Podlasiu. W ramach promocji literatury białoruskiej jeszcze w tym roku Centrum planuje następujące przedsięwzięcia.

Jubileusz białoruskiej autorki i dziennikarki Miry Łukszy, autorki, która ściśle związana jest z mniejszością białoruską, całe dorosłe życie dokumentując rzeczywistość podlaskich Białorusinów na łamach Tygodnika „Niva”, prowadząc równoległe działalność piśmienniczą i tłumaczeniową, wydając tomy książek dla czytelników dorosłych i dzieci. Rozpoczęliśmy rozmowy w sprawie współorganizacji z Radą Programową Tygodnika Białorusinów w Polsce „Niva” dwóch imprez literackich „Debiut” i „Biazmieżza”, które to przedsięwzięcia organizowane są już od wielu lat.

Kolejnym z filarów działalności CKB będzie działalność wydawnicza i przygotowywanie nowych publikacji. W pierwszym roku przewiduje się wydanie kilku pozycji książkowych zarówno w języku białoruskim, jak i polskim. Celem działania CKB będzie wydanie jednego tytułu jednocześnie w dwóch wersjach językowych, białoruskiej i polskiej w oddzielnych publikacjach.

W chwili obecnej trwają rozmowy z autorami. Najbardziej zaawansowane są prace nad wydaniem wyboru opowiadań dziennikarza i pisarza aktualnie zamieszkującego pod Hajnąwką, Michała Androsiuka, którego ostatnia książka „Pełnia” przetłumaczona na język polski spotkała się z entuzjastycznym przyjęciem. Rozpoczęliśmy również rozmowy w sprawie wydania książki dla najmłodszych czytelników w języku białoruskim.

Kolejnym zadaniem jest wydawanie książek historycznych, tutaj CKB będzie ściśle współpracować z Białoruskim Towarzystwem Historycznym. Istnieje pilna potrzeba wznowienia monografii „Historia Białorusinów Podlasia” wydanej w 2016 r., której nakład został już dawno wyczerpany. Nowe wydanie, poprawione i uzupełnione, ukazałoby się jednocześnie w polskiej i białoruskiej wersji językowej. Niewątpliwie, nowe wydanie „Historii Białorusinów Podlasia” cieszyłoby się równie dużym zainteresowaniem jak pierwsze.

Centrum zamierza również być organizatorem lub współorganizatorem różnorodnych wydarzeń artystycznych, muzycznych i festiwalowych. Z planowanych wydarzeń można wymienić:

Podlasie SlowFest w Narewce – letni festiwal dla tych, którzy odpoczywają poprzez harmonijny kontakt ze sztuką, muzyką, przyrodą i tradycją. Głównym organizatorem jest Stowarzyszenie Delapenia, a partnerami będą: Centrum Kultury Białoruskiej, Gmina Narewka i Powiat Hajnąwka.

Koncerty muzyki białoruskiej, w tym skierowane do młodszych odbiorców, o mniej formalnym charakterze, mające na celu stworzenie okazji do spotkania młodych ludzi, inspirowania, angażowania, jak również stworzenia możliwości koncertowania licznym artystom, którzy prowadzą działalność artystyczną w Polsce. Wśród koncertów o dużym znaczeniu dla społeczności białoruskiej, w które Centrum powinno się zaangażować jest także „Jesień Bardów”, festiwal organizowany od pierwszej połowy lat 90-tych.

Ponadto przewidujemy w ramach tego obszaru działań inicjatywę artystyczną w postaci pleneru artystycznego z udziałem profesjonalnego kuratora i wybranymi twórcami, która zbuduje zasoby to stworzenia wystawy, która zostanie pokazana przynajmniej kilkakrotnie w różnych przestrzeniach. Znajdą się tu także wydarzenia podkreślające znaczące daty historyczne, w postaci spotkań tematycznych i okolicznościowych, pokazy kina białoruskiego, inicjatywy o charakterze rodzinnym.

Centrum zamierza nie tylko współpracować z twórcami kultury, ale również udzielać im realnego wsparcia w ich działaniach, poprzez promocję ich twórczości, pomoc organizacyjną i finansową w realizacji ich projektów, wystaw, nagrań, wydawaniu CD.

W najbliższym czasie rozpoczniemy rozmowy i konsultacje w sprawie ustanowienia specjalnej nagrody dla ludzi szczególnie zasłużonych dla społeczności Białorusinów Podlasia.

Współpraca międzynarodowa. To dziedzina, która nie może zostać na uboczu bieżących działań, gdyż współczesne tematy białoruskie zanurzone są w kontekście historycznym, a historyczne ziemie zamieszkiwane przez mniejszość białoruską leżą przede

wszystkim w Polsce i Litwie. Dzisiejsze wyzwania wiążą się także z funkcjonowaniem białoruskiej diaspory, która zamieszkuje w Polsce, Litwie, ale również pozostałych krajach ościennych Polski. To wszystko sprawia, że Centrum będzie podejmowało inicjatywy lub przyłączało się do działań o charakterze międzynarodowym, skierowanym do Białorusinów bez względu na miejsce urodzenia czy kraj zamieszkania, a sprzyjającym podtrzymywaniu tożsamości, zachowania spuścizny i języka, w trosce przede wszystkim o los zamieszkującej Polskę mniejszość białoruską i jej przyszłość.

3. Warunki finansowe instytucji

Realizacja zadań i planów opisanych wyżej w punkcie 2 „Programu...” wymaga znacznych nakładów finansowych jak i nakładu kapitału ludzkiego. W budżecie na 2024 r. ujęto dotację podmiotową Samorządu Województwa Podlaskiego w kwocie 1 500 000 zł. Budżet w tej wysokości w żadnym razie nie wystarczy na realizację nawet najważniejszych zadań statutowych. Z uwagi na wysokość przyznanej dotacji budżetowej, Centrum Kultury Białoruskiej znacznie ograniczyło zakres planowanych działań, mimo szerokiego zainteresowania społeczeństwa. Znaczne koszty stałe działalności instytucji kultury powodują, że dotacja w obecnej wysokości, mimo znacznego ograniczenia działań merytorycznych, pozwala na zatrudnienie jedynie na poziomie 7 etatów i to dopiero jesienią br.

Optymizmem napawa fakt, że Samorząd Województwa Podlaskiego, wspiera działalność CKB, czego przykładem są uchwały Sejmiku Województwa Podlaskiego z lutego br., o zwiększeniu budżetu CKB łącznie o kwotę 250 000 zł na dwa zadania celowe. Tym samym, na koniec marca całkowity budżet instytucji wynosi 1 750 000 zł. Z kwoty tej na realizację merytorycznych zadań statutowych może być przeznaczonych około 500 000 zł a pozostałą część pochłaniają koszty stałe instytucji (koszty utrzymania wynajmowanych pomieszczeń, zakup sprzętu, wyposażenia i oprogramowania, wynagrodzenia wraz z pochodnymi).

W związku z powyższym, CKB będzie wnioskować o zwiększenie dotacji podmiotowej na 2024 r. do kwoty 2 500 000 zł, co umożliwi przeznaczenie większych środków na zadania merytoryczne, zwiększenie zatrudnienia a tym samym, rozszerzenie i uatrakcyjnienie naszej oferty kulturalnej poprzez podejmowanie kolejnych przedsięwzięć.

W kolejnych latach dotacja podmiotowa powinna systematycznie rosnać, tak aby CKB mogło w pełni realizować swoje zadania statutowe.

Dużym wyzwaniem dla Centrum Kultury Białoruskiej i Samorządu Województwa będzie remont przyszłej stałej siedziby przy ul. Czackiego 8 i dostosowanie budynku do potrzeb nowoczesnej instytucji kultury. W mojej ocenie, remont docelowej siedziby CKB wraz z pracami planistycznymi i projektowymi potrwa około dwóch lat. Należy więc założyć, że w 2026 r. dotacja dla CKB powinna kształtować się na poziomie około 5 000 000 zł z powodu przeprowadzki instytucji, konieczności zakupu mebli, wyposażenia i sprzętu niezbędnego do funkcjonowania oraz prowadzenia działalności statutowej.

Na zakończenie okresu ujętego w niniejszym Programie, uwzględniając plany działalności, dotacja podmiotowa dla CKB powinna kształtować się na poziomie 7 000 000 zł.

Poza dotacją podmiotową oraz dotacjami celowymi Organizatora, planowana działalność CKB będzie finansowana z przychodów własnych uzyskanych z biletów wstępu na wydarzenia, odpłatności za warsztaty, sprzedaży wydawnictw i publikacji, środków zewnętrznych pozyskanych w ramach zadań dofinansowanych przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Narodowego Centrum Kultury.

Pozyskiwanie przychodów własnych możliwe będzie dzięki zwiększonej powierzchni sal przeznaczonych na działalność statutową, w tym na warsztaty, spotkania edukacyjne itp., co będzie możliwe po przeprowadzce do siedziby instytucji.

Jako, że instytucja jest nowo utworzona, wystąpi konieczność zakupu środków trwałych sfinansowanych z dotacji inwestycyjnej Organizatora lub pozyskanych środków z UE i innych programów dotyczących działań inwestycyjnych.

4. Strategia pozyskiwania pozabudżetowych środków finansowych.

Jak wynika z opracowań nad kulturą i jej finansowaniem podstawą działalności instytucji kultury są środki z dotacji, stanowiące podstawę kształtowania budżetu instytucji. Środki pozabudżetowe stanowią jedynie dodatek i nie warunkują stabilności działania instytucji, aczkolwiek można je traktować nie tylko jako uzupełnienie, ale także jako motywację do działania czy też stymulator do rozwijania lokalnych kontaktów, szerszych oddziaływań i narzędzie do rozwijania konkretnych pomysłów. Tak traktowane środki pozabudżetowe stanowią ważny aspekt działalności instytucji i podobnie jak inne instytucje, tak i CKB w Białymstoku w dalszej perspektywie będzie poszukiwało wsparcie i wdrażało rozwiązania na tym polu.

Pozyskiwanie środków pozabudżetowych będzie skorelowane z rozwojem i stabilizacją instytucji, co wpłynie na spełnienie warunków formalnych niezbędnych do przystąpienia do odpowiednich programów, wraz ze stopniowym rozwojem zespołu, który zagwarantuje skuteczne i profesjonalne działanie oraz wraz z nabywaniem dób materialnych i niematerialnych, które mogą stać się przedmiotem usług (licencja, wynajem, sprzedaż).

Pola pozyskiwania środków pozabudżetowych.

Udział w konkursach grantowych, m.in. Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego – pozyskiwanie środków na projekty kulturalne, społeczno-kulturalne, inwestycyjne w dziedzinie kultury, realizowane w siedzibie czy w regionie, samodzielnie lub w partnerstwie z innymi organizacjami (należy zauważyć, że CKB nie będzie korzystało z konkursów MSWiA z puli przeznaczonej dla mniejszości narodowych, z których korzystają organizacje pozarządowe mniejszości narodowych)

Pozyskiwanie środków z centrów i fundacji, jak projekty wzmacniające działalność grup kulturalnych, również mniejszości narodowych w zakresie rozwoju mediów obywatelskich i organizacji strażniczych Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa

Obywatelskiego czy na projekty adaptacyjne, edukacyjne, szkoleniowe, kulturalne, informacyjne kierowane do białoruskiej diaspory zamieszkującej Polskę, jak programy Polskiej Fundacji Solidarności Międzynarodowej Solidarity Found PL, National Endowment for Democracy, Washington, czy Fundacji Konrada Adenauera w Warszawie, a także pozyskiwane w ramach działalności Wydziałów Współpracy Kulturalnej ambasad innych krajów.

Środki pozyskiwane z programów dysponujących środkami europejskimi w zakresie programów kulturalnych, społecznych czy z zakresu inwestycji w kulturę – stanowi to element dalszej perspektywy rozwojowej, gdyż instytucja jako lider takich projektów musi zbudować historię działalności, a poprzez to spełniać warunki formalne, mieć zbudowaną sieć kontaktów i zaufanych partnerów.

Wpływy z tytułu sprzedaży usług czy wynajmu składników mienia – w dalszej perspektywie CKB zamierza m. in. prowadzić działalność wydawniczą, zakupywać dzieła, wytwory kultury, a także prowadzić działalność kulturalną - taką możliwość zapewnia także statut CKB - a więc w perspektywie, wśród środków pozabudżetowych, a stanowiących dodatkowe wpływy do budżetu, znajdują się wpływy z tytułu sprzedaży wydawnictw, licencji czy z tytułu sprzedaży biletów, itp.

Środki sponsorskie – występują w działalności niemal każdej instytucji kultury, ich zasób zależy oczywiście od żywego interesu potencjalnych sponsorów, a więc racjonalnie rzecz ujmując, będą relatywnie mniejsze niż w przypadku instytucji reprezentujących polską kulturę, gdyż oddziaływanie na odbiorców będzie w takim przypadku miało szerszy odzew. Dlatego też w zakresie pozyskiwania partnerów bardzo ważne będą projekty współrealizowane z innymi instytucjami kultury, zwiększające potencjalną atrakcyjność projektów i zwiększające grono odbiorców danych przedsięwzięć.

Ważnym aspektem realizowania działalności instytucji jest też realizowanie zadań w partnerstwie z innymi organizacjami i instytucjami, gdzie dzięki wkładowi finansowemu obu stron możliwe będzie realizowanie bardziej wymagających projektów, zatem w tym rozumieniu środki partnera będą stanowić zasadniczy wkład w realizację wspólnych przedsięwzięć.

Środki pozabudżetowe stanowią ważny aspekt działalności instytucji kultury, aczkolwiek jak wskazują opracowania, należy rozsądnie patrzeć na możliwości instytucji w kontekście ich pozyskiwania, a z uwagi na obowiązki prawne i formalne w prowadzeniu działalności instytucji kultury, to dotacja na działalność stanowi podstawę działalności i realnie gwarantuje jej rozwój i jest niezaprzeczalnie inwestycją w rozwój kultury.

„W konkluzji warto podkreślić, że choć skala pozyskiwania przez IK środków z tzw. uzupełniających źródeł ich finansowania jest oczywiście znacznie większa, niż np. 20 lat temu, zwłaszcza w zakresie osiągnięcia przychodów z prowadzenia działalności gospodarczej i sponsoringu, to nie wolno zapominać, że nie każda instytucja będzie w stanie z nich korzystać, i nie wolno, poprzez np. brak waloryzacji wysokości dotacji, wywierać presji na stopniowe uzyskiwanie przez nie statusu środków podstawowych” - „Uzupełniające źródła finansowania instytucji kultury –działalność gospodarcza (usługi, handel, gospodarowanie mieniem),

5. Plan promocyjny na rzecz budowy wizerunku Centrum Kultury Białoruskiej w Białymstoku.

Promocja działalności każdej instytucji opiera się na szeregu działań, łączących w sobie elementy PR czy marketingu, ale najważniejszym elementem budowy pozytywnego wizerunku jest budowanie relacji bazujących na profesjonalizmie, zaufaniu, wzajemności. Powstanie nowej instytucji kulturalnej to pod każdym względem wyzwanie, które potęguje mnogość aspektów, które należy uwzględnić.

Promocja poprzez wydarzenia kulturalne, artystyczne i rocznicowe.

Promocja w przypadku CKB rozpoczęła się wraz z pierwszym wydarzeniem w życiu społeczności białoruskiej, dotyczącej nie tylko społeczności lokalnej, ale i międzynarodowej, czyli Dnia Voli. Dzięki doświadczeniu wciąż nielicznego zespołu CKB i otwartości partnerów, zdołaliśmy przystąpić do organizacji koncertu łączącego w sobie koncert kameralny i symfoniczny. W jego organizację zaangażowali się białoruscy artyści, którzy musieli emigrować ze swego kraju, a także CKB jako reprezentacja przede wszystkim lokalnego środowiska Białorusinów. Dzień Voli to obchodzone na całym świecie święto wolności wyrażające dążenie Białorusinów do wolnego i niepodległego państwa, w Białymstoku tradycje jego świętowania sięgają połowy lat 80-tych.

Współpraca z innymi instytucjami kultury.

Aby dotrzeć do świadomości odbiorców, wśród których znajdujemy wszystkie pokolenia, od dzieci po seniorów, CKB będzie dążyć do współpracy w zakresie realizacji osobnych projektów z lokalnymi instytucjami kultury. Większość spośród instytucji w Białymstoku ma w swoim dorobku doświadczenia w realizowaniu projektów uwzględniających kulturę białoruską i Białorusinów, a więc CKB będzie naturalnie inspirować dalsze działania na tym polu (zwłaszcza, że w najbliższym czasie nie będzie dysponować własną siedzibą umożliwiającą prowadzenie działalności kulturalnej z udziałem widzów), proponować wspólne akcje, wydarzenia, partycypować także finansowo w takich wydarzeniach. Tak jak został zainicjowany koncert muzyki klasycznej, tak w przyszłości widzimy możliwość, aby wydarzenia o takim charakterze proponować np. wspólnie z Operą czy Międzynarodowym *Festiwałem Sztuk Dawnych im. Izabeli Branickiej*, w zakresie kultury alternatywnej z festiwałem „Underground/Independent?” czy Up To Date Festival, w zakresie sztuk teatralnych Teatrem Dramatycznym czy BTL, itd..

Współpraca z ośrodkami w regionie.

Niezwykle istotne jest zbudowanie świadomości istnienia CKB w świadomości społeczności lokalnych, gdzie zamieszkują Białorusini, czyli głównie we wschodnich

i południowo-wschodnich powiatach i gminach województwa podlaskiego. Zadaniem CKB będzie inicjowanie pól współpracy i konkretnych projektów, zadań, wydarzeń, w ramach których lokalna społeczność będzie korzystać z kultury, ale także takich form, które będą angażować lokalną społeczność do dodatkowych aktywności, np. w zakresie pracy z pamięcią, wspomnieniami, historiami rodzinnymi. CKB będzie także zachęcało lokalnych partnerów (samorządy, ośrodki kultury, biblioteki) do partycypowania we wspólnych projektach czy też uwzględniania CKB jako partnera lokalnych pomysłów.

Media, social media, PR, marketing.

To pole aktywności uwzględni kilka obszarów. Angażowanie mediów do informowania o istotnych społecznie i kulturalnie inicjatywach jest nieodłączną częścią działalności, która prowadzi do zaistnienia instytucji w świadomości mieszkańców. Pozytywny wizerunek instytucji będzie budowany zatem poprzez media, a także współpracę z ważnymi w lokalnym środowisku autorytetami oraz organizacjami, które zbudowały już swoją pozycję i są cenione jako aktywni działacze na polu kultury.

Marketing będzie włączany w momencie, gdy w działalności pojawią się elementy sprzedażowe – biletowane wydarzenia artystyczne, odpłatna działalność warsztatowa, etc., ale także контент, który wzbogaci lokalną społeczność o dobra, wytwory kultury, który będzie mógł stać się elementem do działań marketingowych sprzyjających budowaniu pozytywnego wizerunku instytucji.

Social media są nieodłącznym elementem funkcjonowania współczesnej instytucji kultury, warto jednak zauważyć, że dziś znacząco zwiększyły rolę w działalności marketingowej i sprzedażowej. W działalności CKB będą wykorzystywane pod kątem promocji jakościowego kontentu i informowania o istotnych działaniach, które podejmuje lub w których współuczestniczy CKB, będą także narzędziem promowania wydarzeń, w których będzie uczestniczył CKB. Ponadto, będą się tu pojawiały treści z działalności innych organizacji i podmiotów o szerokim znaczeniu dla całej społeczności, dotyczące spraw ważnych, ale także sukcesów środowiska, co będzie służyło budowie wizerunku Centrum i całej społeczności.

Strona internetowa CKB jest nieodłącznym elementem w działalności instytucji. Będzie relacjonowała aktualności z życia społeczności białoruskiej, ale będzie także przestrzenią do zamieszczania tekstów analitycznych, kulturoznawczych, socjologicznych, komentujących ważne zjawiska dotykające społeczności białoruskiej.

Akcje społeczne.

W perspektywie, Centrum zamierza także włączać się w pozytywne kampanie społeczne, dzięki którym może budować wizerunek, ale także zachęcać społeczność białoruską do udziału w pozytywnych akcjach, np. akcje krwiodawcze, wsparcie seniorów, itp.

Budowanie „Archiwum białoruskiego”.

Osobną kwestią jest jeden z filarów działalności CKB, a mianowicie praca z pamięcią, pozyskiwanie archiwaliów, dbanie o spuściznę. Działania te będą dążyły do budowania

„Archiwum białoruskiego”, stanowiącego zbiór możliwych do zebrania archiwaliów, które zachowały się zwłaszcza w archiwach indywidualnych i rodzinnych, ale nie tylko. Taki kierunek działań będzie także elementem budowania pozytywnego wizerunku instytucji łączącego się wprost z jego misją.

Komunikacja wizualna

Jednym ze współczesnych elementów komunikacji i promocji jest także spójna identyfikacja wizualna, która ułatwia odbiór komunikatów, wywołuje odpowiednie i szybkie skojarzenia. Identyfikacja w postaci logotypu i księgi znaków ułatwia w praktyce informowanie o Centrum i jego działaniach, zarówno na jego kanałach, jak i kanałach partnerów. W związku z tym niezbędne jest posiadanie takich zasobów oraz określenie sposobów ich wykorzystywania na stronie internetowej, w social mediach, publikacjach i innych elementach, które tworzyć mają docelowo opowieść o działalności CKB i społeczności, którą bezpośrednio także reprezentuje.

6. Na zakończenie, a może na początek drogi Centrum Kultury Białoruskiej w Białymstoku, jako wojewódzkiej samorządowej instytucji kultury.

Uruchomienie Centrum Kultury Białoruskiej będzie sprzyjać aktywizowaniu społeczności białoruskiej w całym regionie, współpraca z samorządami, samorządowymi jednostkami, stowarzyszeniami, fundacjami i grupami nieformalnymi, które w obrębie swoich działań realizują działania z zakresu tworzenia i promowania kultury białoruskiej oraz budowania współpracy i porozumienia w ramach lokalnych, regionalnych i większych wspólnot. Centrum jako jednostka kultury to jednocześnie stabilność i szansa na realizowanie fundamentalnych projektów. Zwiększać na to szanse będą projekty finansowane z innych źródeł, ale w pierwszym roku działalności i z tak krótką historią możliwości są ograniczone, natomiast budowanie partnerstw będzie podstawowym zadaniem, które owocować będzie w przyszłości.

